

## Justičné systémy v členských štátoch - Bulharsko



Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [bg](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

V tomto oddiele sú uvedené informácie o bulharskom justičnom systéme.

### Organizácia justície – justičný systém

Súdnictvo v Bulharsku je založené na trojstupňovom systéme súdov. Súdny sú štátnymi orgánmi, ktoré rozhodujú v občianskych, trestných a správnych veciach.

V Bulharsku existujú tieto súdy:

- okresné súdy – 113
- krajské súdy – 28
- správne súdy – 28
- Špecializovaný trestný súd – 1
- odvolacie súdy – 5
- Špecializovaný odvolací trestný súd – 1
- vojenské súdy – 5
- Vojenský odvolací súd – 1
- Najvyšší kasačný súd – 1
- Najvyšší správny súd – 1

### Správa súdov

Organizácia a činnosti bulharských súdov sú upravené zákonom o justičnom systéme, v ktorom je stanovená štruktúra a zásady týkajúce sa fungovania justičných orgánov a ktorým sa riadi ich vzájomná súčinnosť, ako aj ich súčinnosť so zákonodarnými a výkonnými orgánmi.

Podľa zákona o justičnom systéme uverejneného v štátnom vestníku č. 64/2007 je najvyšším správnym orgánom Najvyššia justičná rada, ktorá je zodpovedná za riadenie justície a zabezpečenie jej nezávislosti. Určuje zloženie a organizáciu justície a riadi jej záležitosti bez toho, aby tým zasahovala do nezávislosti príslušných orgánov.

Najvyššia justičná rada určuje počet súdnych okresov a sídla okresných, krajských, správnych a odvolacích súdov na základe návrhu ministra spravodlivosti a v prípade vojenských súdov v koordinácii s ministrom obrany.

Miestna príslušnosť okresných, krajských, správnych, vojenských a odvolacích súdov sa nemusí nevyhnutne zhodovať so správnym rozdelením krajiny.

### Typy súdov – stručný opis

**Okresné súdy** – okresné súdy sú hlavnými súdmi pre skúmanie prípadov na prvom stupni. Proti ich rozhodnutiam sa možno odvolať na príslušnom krajskom súde.

**Krajské súdy** – krajské súdy fungujú ako súdy prvého a druhého stupňa. Ako súdy prvého stupňa sa zaoberajú presne určenou kategóriou prípadov, ktoré súvisia so značnými sumami alebo majú významný spoločenský význam. Ako súdy druhého stupňa (odvolacie) preskúmavajú rozhodnutia prijaté okresnými súdmi.

**Správne súdy** – správne súdy disponujú právomocou nad všetkými postupmi, ktorých cieľom je: vydanie, zmena, zrušenie alebo anulácia správnych aktov; vyhlásenie neplatnosti dohody, na ktorú sa vzťahuje správny poriadok; náprava neoprávnených postupov alebo opomenutí správnych orgánov; ochrana proti nezákonnému nútenému výkonu; náprava škody spôsobenej nezákonným postupom, opatreniami alebo opomenutiami zo strany správnych orgánov a ich zamestnancov; náprava škody spôsobenej núteným výkonom; anulácia, zrušenie platnosti alebo revokovanie rozsudkov vydaných správnymi súdmi; vyhlásenie nepravosti správneho aktu, na ktorý sa vzťahuje správny poriadok.

Ktokoľvek môže podať návrh na určenie existencie alebo neexistencie správneho práva alebo právneho vzťahu, ak koná vo vlastnom záujme a neexistuje žiadna možnosť iného opravného prostriedku.

Prípady prešetruje správny súd, v rámci ktorého geografickej príslušnosti sa nachádza sídlo orgánu, ktorý vydal napadnutý správny akt. Ak je dané sídlo v zahraničí, prípady sa postupujú správne súdu v Sofii.

Správne akty, ktorými sa priamo vykonáva bulharská zahraničná, obranná alebo bezpečnostná politika, nepodliehajú súdnym odvolaniam, ak nie je právnym predpisom stanovené inak.

### **Ostatné špecializované súdy**

**Vojenské súdy** prešetrujú ako súdy prvého stupňa trestnoprávne prípady týkajúce sa obvinení z trestných činov spáchaných generálmi, dôstojníkmi, poddôstojníkmi a radovými vojakmi bulharskej armády a civilnými zamestnancami ministerstva obrany, ako aj zamestnancami iných ministerstiev alebo agentúr v rámci štruktúr podliehajúcich ministrovi obrany, zamestnancami národnej bezpečnostnej agentúry a národnej spravodajskej služby pri výkone povinností alebo v súvislosti s ním. Pre takéto prípady je súdom druhého stupňa vojenský odvolací súd. Jurisdikciu vojenských súdov stanovuje Trestný poriadok. Tieto súdy majú rovnaké právne postavenie ako krajské súdy.

Existuje len jeden **Vojenský odvolací súd**, ktorý preskúmava odvolania a námietky podané voči rozhodnutiam prijatým vojenskými súdmi v celej krajine.

**Odvolacie súdy** posudzujú odvolania a námietky podané voči rozsudkom súdov prvého stupňa (krajských súdov) v rámci ich miestnej príslušnosti.

**Špecializovaný trestný súd**, ktorý má sídlo v Sofii, je na rovnakom stupni ako krajský súd. Jeho jurisdikciu stanovujú právne predpisy. Trestné činy patriace do jurisdikcie Špecializovaného trestného súdu – v prvom rade tie, ktoré boli spáchané organizovanými kriminálnymi skupinami alebo na ich objednávku – sú podrobne uvedené v článku 411a Trestného poriadku.

**Špecializovaný odvolací trestný súd** posudzuje odvolania a námietky podané voči rozhodnutiam prijatým Špecializovaným trestným súdom.

**Najvyšší kasačný súd** je najvyššou súdnou inštanciou v trestnoprávných a občianskoprávných prípadoch. Do jeho jurisdikcie patrí celé územie Bulharskej republiky. Vykonáva najvyšší súdny dohľad nad správnym a jednotným uplatňovaním právnych predpisov všetkými súdmi. Jeho sídlo je v Sofii.


**Najvyšší správny súd** vykonáva najvyšší súdny dohľad nad správnym a jednotným uplatňovaním právnych predpisov správnymi súdmi.

Najvyšší správny súd sa zaoberá sťažnosťami a námietkami voči aktom Rady ministrov, predsedu vlády, podpredsedu vlády, ministrov, vedúcich iných inštitúcií priamo podriadených Rade ministrov, aktom Najvyššej justičnej rady, Bulharskej národnej banky, okresných guvernérov a iným aktom vydaným na základe zákona; rozhoduje v prípadoch týkajúcich sa spochybnenia zákonnosti štatutárnych nástrojov sekundárnych právnych predpisov; ako kasačná inštancia preskúmava súdne akty, rozhoduje v správnych veciach a preskúmava žiadosti o revokáciu konečných súdnych rozhodnutí v správnych veciach.

### **Rozhodcovský súd Bulharskej obchodnej a priemyselnej komory**

Rozhodcovský súd urovnáva občianskoprávne spory a spory týkajúce sa interpretácie medzier v zmluvách alebo prispôsobenia zmlúv novým okolnostiam bez ohľadu na to, či len jedna zo strán alebo obe strany majú sídlo resp. pobyt v Bulharskej republike.

### **Ústavný súd Bulharskej republiky**

Bulharský  Ústavný súd pôsobí ako garant nezvratnosti demokratických procesov v Bulharsku, ktorých uskutočňovanie je hlavným cieľom Ústavy. Tento súd nie je súčasťou justičného systému; ide o nezávislý orgán, ktorého právomoci vyplývajú priamo z Ústavy a ktorého činnosť sa riadi osobitným právnym predpisom. Rozhodnutia súdu týkajúce sa okrem iného ochrany ľudských práv a právnych záujmov občanov, rozdelenia právomocí, nedotknuteľnosti súkromného vlastníctva, slobodného podnikania, nezávislosti médií, zákazu cenzúry a ústavnosti Rámcového dohovoru na ochranu národnostných menšín si získali značné verejné a medzinárodné uznanie.

## Právna databáza

Každý súd v Bulharsku spravuje webovú stránku, na ktorej poskytuje informácie o štruktúre súdu a jeho činnostiach, ako aj o minulých a súčasných prípadoch.

Na webovej stránke [Najvyššej justičnej rady](#) je uvedený podrobný zoznam súdov v Bulharsku spolu s ich adresami a webovými stránkami (len v bulharskom jazyku).

Hlavné webové stránky súdov:

- [Okresný súd Sofie \(Sofiyski Rayonen Sad\)](#) (SRS)
- [Miestny súd Sofie \(Sofiyski Gradski Sad\)](#) (SGS)
- Krajský súd Sofie (*Sofiyski Okrazhen Sad*) (SOS)
- [Špecializovaný trestný súd \(Spetsializiran Nakazatelen Sad\)](#) (SpNS)
- Odvolací súd Sofie (*Sofiyski Apelativen Sad*) (SAS)
- [Vojenský odvolací súd \(Voенno Apelativen Sad\)](#)
- [Špecializovaný odvolací trestný súd \(Apelativen Spetsializiran Nakazatelen Sad\)](#) (ASpNS)
- [Najvyšší správny súd \(Varhoven Administrativen Sad\)](#) (VAS)
- [Najvyšší kasačný súd \(Varhoven Kasatsionen Sad\)](#) (VKS)
- [Ústavný súd \(Konstitutsionen Sad\)](#) (KS)

## Elektronické právne databázy:

### 1. platené

- [Apis](#)
- [Ciela](#)
- Právnická encyklopédia (*Yuridicheska Entsiklopedia*)

### 2. bezplatné

- [Lex](#)
- 3. [Elektronický úradný vestník \(Elektronen Darzhaven Vestnik\)](#)

## Iné užitočné webové stránky poskytujúce právne informácie

- [Národné zhromaždenie \(Narodno Sabranie\)](#)
- [Rada ministrov \(Ministerski Savet\)](#)
- [Ministerstvo spravodlivosti \(Ministerstvo na Pravosadieto\)](#)
- [Najvyššia justičná rada \(Vissh Sadeben Savet\)](#)

---

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Posledná aktualizácia: 25/08/2017